

κρίτες διαφορέας ήτις κατέχει τὸ μυστικὸν τῶν μεγάλων Καλλιτεχνῶν.

Ἐξετάζων τὴν χάριτα ὡς πρώτην συμφωνίαν τοῦ ἥχου τῆς ἀπλῆς καὶ κυκλοτεροῦς κινήσεως τῶν χειρῶν, ὁ Καθηγητὴς Deppre διαχοίνει τοὺς συνθέτας, οἵτινες ἀπαιτοῦσιν νὰ ἐπιτύχωσιν τὰ καλλιτεχνικὰ ἀποτελέσματα διὰ μέσου κοπιωδῶν προσπαθειῶν καὶ φωνῆς πάθους δυναμένων νὰ καθορίσωσιν ἀλλοιώσεις εἰς τὰς κείρας καὶ τὰ δάκτυλα.

Ἡ μόρφωσις καὶ συμπλήρωσης τῶν δακτύλων ἄτινα ὀφεῖλουσι νὰ ὑπακούωσιν στιγμαίως εἰς πάσας τὰς ἀπαιτήσεις τῆς κεφαλῆς, εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῶν συνιστωμένων ἔξατκήσεων παρὰ τοῦ Καθηγητοῦ.

Ο περιορισμένος ἀριθμὸς ἐκθαμβεῖ τὰ ὑπερφυντινά ἄτινα κανονίζουσι τὴν ἀξίαν τῆς προόδου ἀναλόγως πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ κόπου.

Παιζόντων τὶς καλῆς μουσικῆς καὶ μελετῶν κακῶς εἴναι ὃ χαρακτηριστὸς τῶν μικρῶν τάξεως κλειδοκυμβαλιῶν (rapsodeurs). "Ολα τ' ἀποτελέσματα τῆς Ἀριστοτεχνίας (Virtuoso): ταχύτης, θάρρος καὶ ἕκτελεσις εἴναι καλλιεργημένα εἰς τὰ τέλεια.

Ὑπάρχουσαν κλειδοκυμβαλισταί, οἵτινες παιζούσι δι' ἑνὸς τρόπουν υδρυβάδους τὰς πλέον δυσκόλους συνθέσεις τῶν Συναυλῶν καὶ ἐν τούτοις εἴναι ἀνίκανοι νὰ ἕκτελεσθωσιν εἰς τὴν ἐντέλειαν μίαν ἀπλῆν κίνησιν συνδεδεμένων δακτύλων (legato).

Ἐκείνο τὸ ὄποιον εἴναι εὐχάριστον νὰ βλέπῃ τις, εἴναι τὸ παιζόμενον τοῦ κλειδοκυμβαλιστοῦ ὅπερ ὁφεῖλει νὰ ἦνε ωραῖον. Ἡ χάρις πρέπει νὰ ἦνε ἀκουσία, καθαρῶς φυσική. Διὰ νὰ ἦνε χαριτωμένος ὁ παιζόντων δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ στάπιν ἀμφιβολον, ητὶς συντελεῖ εἰς τὴν χάριτα.

Τὸ πλέον ἀπλοῦν μουσικὸν τεμάχιον πρέπει νὰ παίζεται ὡς ἐν ἀριστούργημα: ὃ ἥκος πρέπει νὰ ἦνε διαπερατικός, στιγμαίως καὶ ἐνεργητικός, χωρὶς ποτὲ νὰ προσβάλῃ τὰ ὅτα δι' οὐδὲμις τὰ διαρκείας. Ἡ ωραίότης τοῦ ἥχου εἴναι η καλλονή τῆς κινήσεως καὶ η πρώτη ἀρετή. Τὸ παιζόμενον ὁφείλει νὰ ἔχῃ ἔνα χαρακτήρα αἰσθητικὸν ἐπὶ τοσοῦτον ἐντονον, ὥστε τὸ ἀκροατήριον νὰ μὴ θορυβήσαι.

Ο Αριστοτέχνης (Le Virtuose). Διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὶς μίαν αἰσθητικὴν ἕκτελεσιν δέον προηγούμενως νὰ ἔχῃ συγκρόνυ τὸ σχέδιον τῆς ἀπλῆς κυκλοτεροῦς κινήσεως. Η τελεία κατάκτησις ἄλλου σχέδιου δίδει τὴν κυριότητα ὅλων τῶν χρωματιστῶν τοῦ ἥχου καὶ ἀπιτρέπει τὴν ἀπόδοσιν ἐνὸς μουσικοῦ τεμάχιον εἰς σχῆμα ὅσον τὸ δυνατὸν συνεσταλμένον καὶ θέτει εἰς διαταγὴν τῶν σκέψεων ἔνα ἀμύμητον μηχανισμόν.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΜΕΓΑΛΩΝ ΜΟΥΣΟΥΡΓΩΝ

Μή ἀφίνετε νὰ διέρχεται ὁ χρόνος χωρὶς νὰ κάμετε προόδους εἰς τὴν τέχνην σας.

—1) Μελέτη. 2) Μελέτη. 3) Μελέτη.

(Liszt)

Ἐγείρομαι κατὰ τὸ θέρος εἰς τὰς 5 τὸ πρωΐ, τὸν δὲ χειμῶνα εἰς τὰς 6 καὶ ἔξατκον μετέπειταν τὸν πρωΐ τοῦ κυκλοβάλου τὴν πρωΐαν.

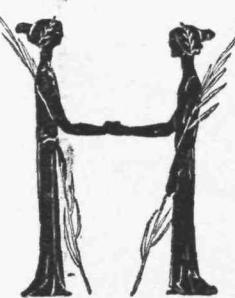
—"Οταν δὲν γυμνάζομαι ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου μίαν ἡμέραν, τὸ αἰσθητικόν, διόπταν δέ νύν ἡμέρας κατὰ σειράν, μοσχαίνεται ὅτι τὸ ἐννοεῖ τὸ

(Rubinstein)

Καλὸν είναι νὰ μὴ συγκρίνει τὶς τοὺς μεγάλους κλειδοκυμβαλιστὰς διὰ τῆς αὐτῆς μουσικῆς κοινικῆς.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ κίνησις τοῦ λίκαντος μηνὸς περιωρίσθη εἰς εὑεργετικὰς παραστάσεις. Νέα ἔργα δὲν ἔδει θησαν, πλὴν ἔνδει, τοῦ «Λογγαροῦ» τοῦ κ. N. Μαρσέλλου. Ἐκ τῶν τυμητικῶν παραστάσεων, δέον νὰ ἔχει ώστιν καὶ τῶν δύο κορυφαίων πρωταγωνιστρῶν, τῆς Κοτοπούλη καὶ τῆς Κυθέλης. Τραγικὴ ἡ πρώτη, ἐπιθλητικὴ εἰς δύναμιν πάθειαν καὶ ἔκφρασιν, δραματικὴ ἡ δευτέρα, ὑπέροχης εἰς αἰσθηματικὸν συγκίνησιν. Καὶ αὗται μὲν ἔλαττον ἀρρεργημάτων νὰ ἐπιδείξωσι τὸ τάλαντόν των, τὸ δὲ κοινὸν νὰ κάμη μίαν σύγκρισιν, ἡ μᾶλλον διάκρισιν μεταξὺ τῆς ἴκανότητος των, ητὶς ἐν ἐπάστη, ἄλλοις ἐπηγόρωσι. Διέτι ἡ Κοτοπούλη ὡς τραγιφόδος ὑπερέχει, ὥσπες πάλιν εἰς τὸ οἰκογενειακὸν δράμα τῆς Κυθέλη παῖξει ὠρωτίτερα. Εἶναι ἀτυχῶς πεντηράσης ιδιοφυίας τὸ σανίδωμα τῆς ἔλλ. σκηνῆς, ώστε νὰ εἰμπορεύσῃ ἀνέτις νὰ μοιρασθεῖν τὴν ἐκτίμησιν τοῦ κοινοῦ αἱ δύο ἐν εὐγενεῖ ἀμπλήλη συναγωνιζόμεναι πρωταγωνιστρῶν.

Τὸ ἔργα στίνα ἔξελεξεν διὰ τὰς τυμητικὰς των μολονότι φέρουν τὴν σφραγίδα δύο μεγάλων συγγραφέων, δὲν ἔρεσαν. Ήσαν ἀντυγόες ἐκλογῆς Ήκυδένης εἰς τὴν «Ἀγάστασιν» τοῦ Τολστού ἐπιστήμης πολὺ καλά, όλλη ἡ ἐκ τοῦ μυθιστορήματος ἀπάνθιστος τοῦ δράματος εἰχεν ἵκανα μειονεκτήματα, καίτοι παρ' ἐμπείρου τῆς σκηνῆς γνώστου ἐγένετο, τοῦ Μπατάτη.

Η «Ηλέκτρα» τοῦ Γερμανοῦ Χόμπενσταλ εἶναι μία ὄγκρα καὶ ὑπερέχων νεωτεριστικὴ καὶ ρεαλιστικὴ πτυχιμησις τοῦ Σοφοκλείου ἀριστούργηματος. Ἀλλὰ διατί η δ. Κοτοπούλη δὲν ἔνεκκλησθεῖ τὸ ἀργακίον δράμα, ἐν ὄμαλῃ διερμηνεύσει, ἀλλὰ κατέρρευεν εἰς τὴν Γερμανίαν, ἔγνοσμον. Η ἔνοια μάκρι αὐτὴ ἔμεινε τὴν ἐντύπωσιν, ἔν γροσεδόκα τις ἀπὸ ἔργον, ἔχον ὑπόθεσιν μίαν Πλάκετραν. Εἰς τὴν μείωσιν ταύτην συνετέλεσε πολὺ περισσότερον ἡ ἀδιεστάτη γαλλικὴ πετάρασις τοῦ κ. K. Χατζόπούλου. Τοιαῦτα κατέβησαν ἀπόπειραι ἀπόσθετηρισθεῖσες τοῦ θεάτρου πρέπει νὰ λείψουν. Έναν δὲν ἐπρόκειτο περὶ τυμητικῆς παραστάσεως τόσον συμπαθεῖσες καὶ ἀξίας ηθοποιοῖς, οἵτις δ. Κοτοπούλη, η σκηνὴ θὲτη ἐπιτημμυροῦσεν ἀπὸ μαξιλάρια. Καὶ τοιαῦτα μαθήματα δὲν πρέπει νὰ λείψουν ἔργη, ἐπειδὴ ἀποτελούμενη τόσον σικτρὰ πραξικοπήματα κατὰ τῆς καλαισθησίας τοῦ κοινοῦ καὶ τῆς ἔνοιας γλώσσης. Μία Ηλέκτρα — τὸ ὑπέροχον αἵτης καὶ μεγαλοπετές δημιουργηματοῦ ἀργακίας παραδεσσεως — νὰ ὄμαλη ὡς Καρπενησιώτης εὔζωνας, εἶναι κωμικῶν, ἀλλὰ καὶ κπαίσιον συγγρόνως.

★

Ο κ. Μαρσέλλος ἐσκέψθη ὅτι δὲν ἐσκέψθησαν οἱ ἄλλοι δραματικοὶ συγγραφεῖς. Να γράψῃ στρατιωτικὸν δράμα. Το ἔδαφος ἀνεκμετάλλευτον, ἀλλὰ ἡ ἀναγνώρισις τοῦ ἔδαφους, κατὰ τοὺς στρατιωτικοὺς